

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ОПШТИНЕ СТАРА ПАЗОВА**

**ПРОГРАМ РАДА ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ОПШТИНЕ СТАРА ПАЗОВА
ЗА 2018. ГОДИНУ**

Децембар, 2017. године

Програм рада Центра за социјални рад општине Стара Пазова представља приказ делатности и овлашћења које ће Центар вршити у наредном једногодишњем периоду и могућих праваца за унапређење квалитета рада и развој услуга социјалне заштите у локалној заједници.

Основ за израду Програма представљају:

- Програм рада Центра за социјални рад општине Стара Пазова за 2017. годину;
- Годишњи извештај о раду Центра за социјални рад општине Стара Пазова за 2017. годину;
- прописи у области социјалне заштите на републичком и локалном нивоу;
- резултати реализованих истраживања и пројеката.

Програм је сачињен уважавајући сазнања до којих се дошло испитивањем, праћењем и проучавањем проблема и потреба корисничких група и ефеката социо-заштитних услуга.

Програм рада, у смислу основних смерница за деловање, послужиће руководству установе приликом разматрања могућности за иновације и развој недостајућих услуга у заједници у 2018. години.

Програм рада је намењен:

- управном одбору;
- надзорном одбору;
- локалној самоуправи;
- медијима;
- стручној и широј јавности.

1. ДЕЛАТНОСТ ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД

Центар за социјални рад обавља послове у остваривању права корисника утврђених Законом о социјалној заштити („Сл. гласник РС“, бр. 24/2011) и о коришћењу услуга социјалне заштите које обезбеђују Република, аутономна покрајина и локална самоуправа. Центар за социјални рад, у складу са актима јединице локалне самоуправе, учествује у пословима планирања и развоја социјалне заштите у јединици локалне самоуправе.

1.1 ПОСЛОВИ У ВРШЕЊУ ЈАВНИХ ОВЛАШЋЕЊА

У вршењу јавних овлашћења, Центар за социјални рад, у складу са Правилником о организацији, нормативима и стандардима рада центра за социјални рад („Сл. гласник РС“, бр. 59/2008, 37/2010, 39/2011 – др. правилник и 1/2012 – др. правилник), одлучује о:

1. остваривању права на *новчану социјалну помоћ*;
2. остваривању права на *додатак за помоћ и негу другог лица*;
3. остваривању права на *помоћ за оспособљавање за рад*;
4. остваривању права на *смештај у установу социјалне заштите*;

5. остваривању права на *смештај одраслог лица у другу породицу*;
6. *хранитељству*;
7. *усвојењу*;
8. *старатељству*;
9. *одређивању и промени личног имена детета*;
10. мерама *превентивног надзора* над вршењем родитељског права;
11. мерама *корективног надзора* над вршењем родитељског права.

У вршењу јавних овлашћења Центар за социјални рад обавља следеће послове:

- спроводи поступак посредовања – медијације у породичним односима (мирење и нагодба);
- доставља налаз и стручно мишљење, на захтев суда, у парницама у којима се одлучује о заштити права детета или о вршењу, односно лишењу родитељског права;
- доставља, на захтев суда, мишљење о сврсисходности мере заштите од насиља у породици коју је тражио други овлашћени тужилац;
- пружа помоћ у прибављању потребних доказа суду пред којим се води поступак у спору за заштиту од насиља у породици;
- спроводи поступак процене опште подобности хранитеља, усвојитеља и старатеља;
- врши попис и процену имовине лица под старатељством;
- сарађује са јавним тужиоцем, односно судијом за малолетнике у избору и примени васпитних налога;
- спроводи медијацију између малолетног учиниоца и жртве кривичног дела;
- подноси извештај о испуњењу васпитног налога јавном тужиоцу, односно судији за малолетнике;
- присуствује, по одобрењу суда, радњама у припремном поступку против малолетног учиниоца кривичног дела, ставља предлоге и упућује питања лицима која се саслушавају;
- доставља мишљење суду пред којим се води кривични поступак против малолетника у погледу чињеница које се односе на узраст малолетника, чињеница потребних за оцену његове зрелости, испитује средину у којој и прилике под којима малолетник живи и друге околности које се тичу његове личности и понашања;
- присуствује седници већа за малолетнике и главном претресу у кривичном поступку против малолетног учиниоца кривичног дела;
- обавештава суд надлежан за извршење заводске васпитне мере и орган унутрашњих послова када извршење мере не може да започне или да се настави због одбијања или бекства малолетника;
- стара се о извршењу васпитних мера посебних обавеза;

- проверава извршење васпитне мере појачаног надзора од стране родитеља, усвојитеља или старатеља и указује им помоћ у извршењу мере;
- проверава извршење васпитне мере појачаног надзора у другој породици и указује помоћ породици у коју је малолетник смештен;
- спроводи васпитну меру појачаног надзора од стране органа старатељства тако што се брине о школовању малолетника, његовом запослењу, одвајању из средине која на њега штетно утиче, потребном лечењу и сређивању прилика у којима живи;
- стара се о извршењу васпитне мере појачаног надзора уз обавезу дневног боравка у установи за васпитавање и образовање малолетника;
- доставља суду и јавном тужиоцу за малолетнике извештај о току извршења васпитних мера о чијем се извршењу стара;
- предлаже суду доношење одлуке о трошковима извршења васпитних мера;
- обавља друге послове утврђене законом;
- пружа услуге социјалног рада и покреће судске поступке када је законом за то овлашћен;
- прати и проучава појаве у области социјалне и правне заштите и обавља превентивну делатност.

1.2 ПРАВА И УСЛУГЕ КОЈЕ ФИНАНСИРА ЛОКАЛНА САМОУПРАВА

Општина Стара Пазова, у складу са Одлуком о социјалној заштити („Сл. лист општина Срема“, бр. 7/09, 8/12, 21/16) обезбеђује права и услуге за појединце и породице са територије општине којима је неопходна друштвена помоћ и подршка ради савладавања социјалних и животних тешкоћа и стварања услова за задовољавање основних животних потреба. Права и услуге које обезбеђује локална самоуправа, а о чијем остваривању одлучује и које пружа Центар за социјални рад, су:

- *Једнократна новчана помоћ* појединцу и породици када се нађе у ситуацији да није у стању да обезбеди задовољавање егзистенцијалних потреба – сигурност/безбедност живота, исхрана, одевање, становање, заштита здравља и образовања. Грађанима општине се обезбеђује помоћ за следеће намене: погребни трошкови, лечење, набавка хране, набавка грева, набавка одеће и обуће, плаћање режијских трошкова или станарине, регулисање личне документације, превоз/путовање, набавка школског прибора, екскурзије, матуре, цепарац, обезбеђивање одеће и обуће и задовољавање других животних потреба;
- *Право на бесплатан превоз ученика* који се налазе на редовном школовању ван места пребивалишта, а припадају категорији корисника новчане социјалне помоћи или другим групама угроженог становништва;
- *Стипендија за студенте без родитељског старања* који се налазе на породичном или домском смештају;

- *Помоћ у осамостаљивању младих по изласку из установе социјалне заштите или хранитељске породице у трајању од једне године;*
- *Право на бесплатан оброк у народној кухињи који припрема и дистрибуира Општинска организација Црвеног крста за кориснике права на новчану социјалну помоћ, друга лица која спадају у категорију материјално угрожених и лица која се тренутно налазе у стању социјалне потребе;*
- *Помоћ у кући за пунолетне грађане од навршених 26 до 65 година живота (одрасли) и грађане старије од 65 година (старији) који имају ограничења физичких и/или психичких способности због којих нису у стању да живе независно у својим домовима без редовне помоћи у активностима дневног живота, неге и надзора, када је породична и срединска подршка недовољна или није расположива;*
- *Клуб за одрасла и старија лица за пунолетне грађане од навршених 26 до 65 година живота (одрасли) и грађане старије од 65 година (старији);*
- *Саветовалиште за брак и породицу за појединце и породице којима је потребна помоћ у превазилажењу личних и породичних криза, као и правна помоћ – услуге се пружају кроз пројекат;*
- *Заштита жртви насиља кроз услугу неопходне интервенције током двадесетчетворочасовног дежурства за лица која су у високом ризику од повреде;*
- *Финансијска подршка појединцима и породицама у процесу вођења случаја у ситуацијама када се процењује да се набавком одређених добара (уређаји за домаћинство, лекови, средства за рад и др.) или пружањем услуга изван система социјалне заштите (курсеви, станарина, образовне или здравствене услуге и др.) може помоћи кориснику да самостално функционише користећи личне, породичне и социјалне снаге;*
- *Привремени смештај у прихватилиште и прихватну станицу – услуга актуелно није развијена;*
- *Социјално становање у заштићеним условима – услуга актуелно није развијена;*
- *Становање уз подршку – услуга актуелно није развијена;*
- *Дневни боравак деце, омладине и одраслих лица ометених у психичком развоју – пружалац услуге дневног боравака за младе је ШОСО „Антон Скала“, а услуге дневног боравака за одрасла лица ометена у психичком развоју актуелно нису развијене;*
- *Помоћ и нега у кући за децу са сметњама у развоју и њиховим породицама – услуге актуелно нису развијене.*

3. РАЗВОЈ УСЛУГА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

У 2018. години Центар за социјални рад ће предузимати активности које су усмерене ка развоју следећих услуга социјалне заштите:

➤ *Прихватилиште/прихватна станица*

У 2018. години планира се иницирање развоја прихватилишта/прихватне станице на територији општине Стара Пазова.

Наиме, у локалној заједници и на нивоу Срема се уочава недостатак прихватилишта/прихватне станице чије би услуге користила лица која се нађу у скитњи, просјачењу или другим околностима у којима је хитно потребно обезбедити прихват и привремени смештај. Актуелно се за смештај корисника користе ресурси прихватилишта у широј средини, а поједини корисници збрињавају се у хранитељске породице. Будући да су постојећа прихватилишта у Београду и Новом Саду најчешће попуњених капацитета и да приоритетно задовољавају потребе на нивоу свог града, често нису у могућности да прихвате кориснике са подручја наше општине и других локалних средина. Оваква ситуација узрокује тешкоће у збрињавању корисника и раду стручних радника и институција.

Директори центара за социјални рад сремског округа изјаснили су се о потреби развоја услуге прихватилишта у Срему, о чему су разговарали са представницима локалне власти у својим срединама. Постигнута је сагласност руководиоца установа да би се развојем прихватилишта на једноставан, целисходан и економски исплатив начин решио проблем обезбеђивања хитног смештаја за одрасла и старија лица и избегла сложенија процедура за смештај у установе у ситуацијама када постоји потреба за хитним привременим збрињавањем корисника. Општина Стара Пазова је због свог географског положаја и распореда других ресурса социјалне заштите у региону препозната као најповољнија локација за развој услуге.

У наредном периоду планира се детаљнија анализа потреба и сачињавање предлога пројекта за оснивање прихватилишта на територији општине Стара Пазова. У циљу обезбеђивања адекватног простора за рад прихватилишта, у првом тромесечју 2018. године биће сагледане могућности за закуп или куповину објекта, односно за изградњу новог, наменског објекта. У том смислу, целисходно би било да локална самоуправа изврши закуп или откуп стамбеног објекта који припада неком од штићеника који се налазе на трајном смештају, нема сроднике нити довољно средстава за сопствено издржавање, па у издржавању учествује буџет Републике Србије.

За финансирање трошкова рада прихватилишта биће предложено да се средства планирају у буџету Општине Стара Пазова, у складу са Одлуком о социјалној заштити. За обезбеђивање средстава за куповину куће, односно другог пригодног објекта у којем ће се одвијати рад прихватилишта за округ Срема, биће поднет предлог надлежном Министарству.

➤ *Дневни боравак деце, омладине и одраслих лица ометених у психофизичком развоју*

У 2018. години Центар за социјални рад ће предузимати активности на иницирању развоја услуге дневног боравка за одрасла лица ометена у психофизичком развоју на територији општине Стара Пазова.

Наиме, за децу и младе умерено и теже ометене у психичком развоју општинском Одлуком о социјалној заштити предвиђено је обезбеђивање дневног боравка и васпитно-образовних, радних, културно-забавних, рекреативних и социотерапијских активности, у складу са њиховим способностима, околностима и испољеном интересу. Такође, Одлука предвиђа оснивање дневног боравка за одрасла лица умерено и теже ометена у развоју.

Дневни боравак „Искорак“ при ШОСО „Антон Скала“ у Старој Пазови, чији рад финансира локална самоуправа, пружа услуге за децу и младе са посебним потребама након завршетка основног и средњег специјалног образовања. Међутим, након навршетка 26. године живота и преласка у старосну групу „одраслих“, особе ометене у психофизичком развоју немају могућност коришћења услуга специјализованог дневног боравка у локалној заједници. Недостатак услуге дневног боравка за одрасле особе са инвалидитетом је препознат као значајан проблем, узимајући у обзир чињеницу да је ова групација, услед непостојања садржаја свакодневне активације у локалној заједници, изложена вишеструким ризицима – од друштвене изолације, искључености, маргинализације и ниског квалитета свакодневног живота.

У 2013. години Центар за социјални рад је реализовао емпиријско истраживање под називом *„Особе са инвалидитетом у систему социјалне заштите – карактеристике корисника и ефекти додатка за помоћ и негу другог лица“*. Истраживање је спроведено у више насеља општине на репрезентативном стратификованом узорку испитаника којим је обухваћено укупно 57 одраслих и старијих инвалидних лица – корисника додатка и увећаног додатка за помоћ и негу другог лица. Резултати истраживања су показали да је свега 10 испитаника користило услуге пружалаца различитих врста подршке из јавног, приватног, НВО сектора или Цркве, а да је дневно-окупационе садржаје доступне на територијама околних општина користило само три испитаника.

У складу са утврђеним стањем и препознатим ризицима, у наредном периоду разматаће се могућност оснивања дневног боравка, у сарадњи са представницима локалне самоуправе и другим релевантним актерима – старопазовачки привредници, удружења особа са инвалидитетом („Феникс“, „Живимо заједно – Оаза Голубинци“), ШОСО „Антон Скала“ и др.

У складу са Одлуком о социјалној заштити, финансирање услуге дневног боравка је у надлежности локалне самоуправе, а део трошкова финансирања могуће је обезбедити кроз донације привредника Старе Пазове.

➤ *Саветовалиште за брак и породицу*

У 2018. години Центар за социјални рад ће предузимати активности усмерене ка оснивању Саветовалишта за брак и породицу као организационе јединице Центра за социјални рад.

Наиме, општина Стара Пазова од 2003. године финансира рад пројекта „Саветовалиште за брак и породицу“ у оквиру рада Центра за социјални рад. Услуге пружају социјални радник и специјални педагог који су стекли звање породичног терапеута, а њихов рад финансира Република, будући да су ангажовани и на пословима јавних овлашћења. За рад у пројекту „Саветовалиште за брак и породицу“ локална самоуправа финансира радна места психолога и правника, а ови радници су, због целисходније организације рада и недостатка одговарајућих стручних кадрова, распоређени на послове јавних овлашћења.

С обзиром на то да Саветовалиште већ дуги низ година функционише као пројекат и да је афирмисао потребу за постојањем, видљиву кроз податке о броју корисника и пружених услуга, уочава се потреба да се на трајан начин регулише статус Саветовалишта, обезбеди стабилно и дугорочно финансирање његовог рада и уреди финансирање радних места радника ангажованих у пројекту. У наредном периоду очекује се повећана потреба за услугама Саветовалишта, при чему се као нарочито значајне истичу услуге саветодавног и едукативног типа које се пружају жртвама насиља у породици као посебно осетљивој групи.

Средства за рад Саветовалишта за брак и породицу планирају се и актуелно обезбеђују из буџета локалне самоуправе.

4. ПРАВНИ АКТИ

У 2018. години биће израђан нови Правилник у оквиру којег ће бити редефинисана процедура у поступку признавања права на једнократну новчану помоћ кроз одређивање јасних критеријума за остваривање права и висину помоћи, као и услова за остваривање права на увећану помоћ и хитну исплату помоћи, у складу са потребама грађана.

5. ПРОЈЕКТИ

Центар за социјални рад ће у 2018. години аплицирати на конкурсе за доделу средстава за реализацију пројеката у области социјалне заштите и, у сарадњи са месним заједницама у општини Стара Пазова, наставити реализацију пројекта започетог у марту 2017. године.

У складу са резултатима и позитивним учинцима пројекта „**Имам право на заштиту**“ који је реализован уз подршку Покрајинског секретаријата за социјалну политику, демографију и равноправност полова, по основу Јавног конкурса за

финансирање, односно суфинансирање програма, мера и активности за подстицај и развој нових и унапређивање квалитета постојећих услуга социјалне заштите у 2017. години, планира се припрема предлога истоименог пројекта у оквиру којег ће бити настављен рад на предупређењу појаве насиља у породици, отклањању његових последица и јачању сарадње институција и органа надлежних за спречавање насиља и пружање помоћи жртвама. Предлог за наставак финансирања пројекта биће достављен Покрајинском секретаријату за социјалну политику, демографију и равноправност полова, у оквиру Јавног конкурса у 2018. години.

Поред наведеног пројекта, планира се и припрема предлога пројекта **„Превенција вршњачког насиља“**, који ће бити усмерен ка развоју превентивног едукативног програма за децу школског узраста и промовисању нетолерантног става према вршњачком насиљу. Предлог пројекта биће поднет Општини Стара Пазова ради обезбеђивања привременог финансирања, а истим ће бити конкурисано и на Јавни конкурс Покрајинског секретаријата за социјалну политику, демографију и равноправност полова у 2018. години.

У припреми и реализацији пројекта „Имам право на заштиту“ и „Превенција вршњачког насиља“ учествоваће представници Полиције, Суда, Основног јавног тужилашта, Дома здравља и васпитно-образовних установа са територије општине Стара Пазова. Пројекти ће бити медијски пропраћени и значајни за целу локалну заједницу, будући да ће о пројектним активностима и заштити од насиља информације стећи како стручна, тако и шира јавност. Стручни скупови који буду планирани и одржани у оквиру пројекта биће пријављени Комори социјалне заштите, а стручни радници ће учешћем на скуповима остварити бодове потребне за обнављање лиценце за рад. У оквиру пројекта обављаће се истраживачко-аналитички рад.

У циљу информисања локалног становништва о правима, мерама и услугама социјалне заштите и приближавања рада установе свим грађанима, Центар за социјални рад ће наставити са пружањем информативних услуга становницима појединачних насеља, у оквиру **пројекта који реализује у сарадњи са месним заједницама**. Тим стручних радника Центра за социјални рад боравиће у просторијама месних заједница, где ће обављати информативне разговоре са заинтересованим појединцима, којима ће бити омогућено да стекну увид у садржаје права у области социјалне заштите и информишу се о условима, критеријумима и процедурама за коришћење права, начину подношења захтева, потребној документацији и другим подацима из делокруга рада установе. Радне посете месним заједницама биће обављане на месечном нивоу у периоду од 8 до 13 часова. У пројекат ће бити укључено осам месних заједница које су изразиле потребу за овом врстом услуге – МЗ Стара Пазова, МЗ Нова Пазова, МЗ Нови Бановци, МЗ Стари Бановци, МЗ Бановци Дунав, МЗ Војка и МЗ Крњешевци и МЗ Сурдук, уз могућност укључивања свих месних заједница, уколико искажу потребу.

6. ИСТРАЖИВАЧКИ РАД

У 2018. години у Центру за социјални рад ће се обављати истраживачко-аналитички рад. Истраживања ће бити реализована у оквиру пројеката, а теме истраживања односиће се на **насиље у породици и вршњачко насиље**, са циљем израде анализе које ће послужити као основ за планирање и развој услуга и програма социјалне заштите у локалној средини.

Поред ових истраживања, у 2018. години биће спроведена анализа о **ефектима права на једнократну новчану помоћ**, чији ће резултати послужити као основ за израду новог правилника и редефинисање процедура у поступку признавања права на једнократну новчану помоћ. У оквиру истраживања, планира се детаљнија анализа корисника, броја и намена једнократних помоћи исплаћених у претходном периоду, као и утврђивање могућих праваца за дугорочније решавање проблема материјално угрожених грађана у општини кроз запошљавање и развој социјалног предузетништва.

7. ИНФОРМИСАЊЕ

Центар за социјални рад ће информисати грађане и јавност о правима, мерама и услугама социјалне заштите и другим битним подацима из делокруга рада установе путем:

- своје званичне Интернет презентације – www.csr-starapazova.org ;
- електронских и штампаних медија у локалу и широј средини (РТВ Стара Пазова, РТВ Војводина, „Пазовачко огледало“, „Пазовачка ревија“, „Сремске новине“, „Хлас луду“, информативни билтен Асоцијације ЦСР Србије „Глас центара“ и др.);
- информативног материјала – брошура, флајера, лифлета и др.

8. ВОЂЕЊЕ ЕВИДЕНЦИЈЕ

Центар за социјални рад ће водити електронску евиденцију у програму „Интеграл“ и, у складу са потребама, користити другу интерну евиденцију. Уређивање, ажурирање и прилагођавање програма „Интеграл“ обрасцима за извештавање вршиће се у свакодневном раду, односно према потребама.

9. СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ

У 2018. години биће настављен рад на усавршавању професионалних компетенција стручних радника запослених у Центру за социјални рад. Стручним радницима ће, сходно приликама и потребама, бити омогућено присуствовање програмима обуке, семинарима, конференцијама, стручним скуповима и другим окупљањима.

Акредитовани програми обуке које стручни радници желе да похађају у наредном периоду су:

- „Успешно управљање пројектима и људским ресурсима“

- „Деца са проблемима у понашању – програм подршке за децу и њихове одгајатеље“
- „Преговарање и медијација у социјалној заштити – унапређење вештина комуникације и решавања конфликта“
- „Медијација у породичним споровима“
- „Програм интензивног третмана деце са проблемима у понашању, емоционалном и социјалном развоју и функционисању – ПИТ“
- „Знања и вештине у приступу корисницима са менталним поремећајем у систему социјалне заштите“
- „Превладавање стреса на послу и превенција професионалног изгарања – основни ниво“
- „Преговарање са тешко сарадљивим корисницима у социјалној заштити“
- „Партнерске и брачне везе: опстанак“
- „Услуга смештај у другу породицу за одрасле и старе“.

10. УСЛОВИ РАДА

У циљу побољшања услова за рад, Центар за социјални рад ће у 2018. години предузимати активности на реконструкцији зграде у којој се одвија рад установе. Планирани радови односе се на:

- замену прозора на првом и другом спрату зграде
- реконструкцију система грејања услед дотрајалости
- замену крова зграде.

Потребу за проширењем радног простора у наредном периоду могуће је решити измештањем Националне службе за запошљавање у просторије другог објекта, чиме би се обезбедило додатних 5 канцеларија за рад Центра за социјални рад. Уколико планирано измештање Националне службе за запошљавање буде реализовано, у 2018. години биће поднета иницијатива за реконструкцију првог спрата зграде због дугогодишњег неулагања у простор и замену дотрајалих делова.

Такође, у 2018. години биће размотрена могућност за реконструкцију објекта у којем се одвија рад Клуба за одрасла и старија лица, у погледу замене крова и обављања других потребних поправки како би простор био безбеднији за коришћење, будући да се у њему реализује велики број активности у организацији установе, удружења грађана и других локалних организација.

Средства за текуће одржавање зграде Центра за социјални рад и објекта Клуба за одрасла и старија лица и обављање других радњи у циљу побољшања услова рада, биће потраживана из буџета локалне самоуправе.

Центар за социјални рад ће у 2018. години предузимати активности у циљу обезбеђивања потребне опреме и средстава за рад. С тим у вези, Министарству надлежном за социјална питања биће упућен захтев за обезбеђивање средстава из буџетског фонда за установе социјалне заштите за набавку комби возила специјализованог за превоз особа са

инвалидитетом. За текуће набавке потребне опреме и савремених средстава за рад, финансијска средства ће бити потраживана од надлежног Министарства и локалне самоуправе.

Председник Управног одбора
Тања Божанић

Директор
Рада Жугић

Број: 551-14-107/2018

Дана: 09.02.2018.

С т а р а П а з о в а